

Тринадцята Міжнародна олімпіада з лінгвістики

Благоевград (Болгарія), 20–24 липня 2015 року

Розв'язки задач для індивідуального змагання

Задача №1. науатль:

- 1: *cě*, 2: *öme*, 3: *ěyi*, 4: *nāhui*;
- 5: *mācuilli*, 10: *mahtlactli*, 15: *caxtōlli*;

• $\alpha \times 20^\beta, 1 \leq \alpha \leq 5, 1 \leq \beta \leq 3:$	α	-	20^β	;
	1: <i>ceM</i>		20: <i>pōhualli</i>	
	2: <i>öm</i>		400: <i>tzontli</i>	
	3: <i>yě</i>		8000: <i>xiquipilli</i>	
	4: <i>nāuh</i>			
5: <i>mācuil</i>				

- 7: *chicōme*;

• $\gamma + \delta, \left\{ \begin{array}{l} \gamma \in \{10, 15\}, 1 \leq \delta \leq 4 \\ \gamma = \alpha \times 20^\beta, 1 \leq \delta < 20^\beta \end{array} \right\}: \boxed{\gamma}\text{-oM-}\boxed{\delta},$

$M = \begin{cases} m & \text{перед } m, p \text{ або голосним;} \\ n & \text{в інших випадках.} \end{cases}$

арамба:

- 1: ngám̐bi, 2: yànp̐aro, 3: yenówe, 4: asàr, 5: tambaroy, 6: nimbo;
- $\alpha \times 6, 2 \leq \alpha \leq 5: \boxed{\alpha} \text{ tàxwo};$
- $6^2 = 36: \text{fete}, 6^3 = 216: \text{tarumba}, 6^4 = 1296: \text{ndamno}, 6^5 = 7776: \text{weremeke};$
- $\alpha \times 6^\beta, 2 \leq \beta: \boxed{\alpha} \boxed{6^\beta};$
- $\alpha \times 6^\beta + \delta, 0 < \delta < 6^\beta: \boxed{\alpha \times 6^\beta} \boxed{\delta}.$

	$\overset{10+1}{11} \times 10 = \overset{5 \times 20 + 10}{110}$	(1)		$1 + 1 = 1 \times 2$	(7)
	$\overset{1 \times 20}{20} \times 2 = \overset{2 \times 20}{40}$	(2)		$1 + 4 = 5$	(8)
(a)	$\overset{3 \times 20 + (5+2)}{67} + \overset{10+4}{14} = \overset{4 \times 20 + 1}{81}$	(3)		$\overset{2 \times 6}{12} + \overset{36 + 4 \times 6}{60} = \overset{2 \times 36}{72}$	(9)
	$5 + 2 = 7$	(4)		$\overset{3 \times 6}{3} \times \overset{36 + 3 \times 6}{18} = 54$	(10)
	$\overset{10+3}{13} \times 3 = \overset{1 \times 20 + (15+4)}{39}$	(5)		$6 \times 36 = 216$	(11)
	$5 \times 3 = 15$	(6)		$\overset{2 \times 6}{6} + \overset{3 \times 6}{12} = 18$	(12)

$$\begin{array}{r} 3 \times 400 + 4 \times 20 + (15 + 1) \\ 1296 \end{array} = 1296 \quad (13)$$

$$\begin{array}{r} 1 \times 400 + 1 \times 20 + (10 + 2) \\ 432 \end{array} = \begin{array}{r} 2 \times 216 \\ 432 \end{array} \quad (14)$$

$$\begin{array}{r} 1 \times 400 \\ 400 \end{array} = \begin{array}{r} 216 + 5 \times 36 + 4 \\ 400 \end{array} \quad (15)$$

$$\begin{array}{r} 1 \times 8000 \\ 8000 \end{array} = \begin{array}{r} 7776 + 216 + 6 + 2 \\ 8000 \end{array} \quad (16)$$

- (b) • $42 = 2 \times 20 + 2$: *öm-pöhualli-om-öme*;
• $494 = 1 \times 400 + 4 \times 20 + 10 + 4$: *cen-tzontli-on-näuh-pöhualli-om-mahtlactli-on-nähui*.
- (c) • $43 = 36 + 6 + 1$: *fete nimbo ngámbi*;
• $569 = 2 \times 216 + 3 \times 36 + 4 \times 6 + 5$: *yànparo tarumba yenówe fete asàr tàxwo tambaroy*.

Задача №2. Структура форми дієслова:

- I. — **me-**: стверджувальна форма, теп. час, дійсний спосіб,
— **КОРІНЬ**,
— **-pe** 'дійсно', **-fe** 'удавати', **-f** 'могти', **-n** — інфінітив.

У цій частині слова:

1. $C + -C > CəC$ ($de + -f + -n > de-f-ə-n$, $me- + bəb + -pe > me-bəb-ə-pe$).
2. Наголос падає на останній склад, якщо він закритий; в іншому випадку — на передостанній ($defən > defən$, $mešxere > mešxépe$).
3. $CéC(C)e > CáC(C)e$ ($méšxe > mášxe$, $mešxépe > mešxápe$).

- II. **-xe** — множина, **-t** — мин. час, **-me** — умовний спосіб, **-qəm** — заперечна форма.

Відповіді:

- (a) **zeqén** кусатися
medéf може шити
medáfe удає, що шиє
səfən могли горіти
meg^wəš'əʔe говорить
mebáb летить
- (b) **çentx^wéfmə** якщо може ковзати
šxáfexeqəm не вдають, що їдять
bəbóft міг летіти
šxet їв
ʔəg^wərəg^wéreme якщо дійсно тремтить

- (c) **mádexe** шлють
mebəbáfexe удають, що летять
sópet дійсно горів
šxéfqəm не може їсти
g^wəš'əʔexeme якщо говорять
mezáqexe кусаються

Задача №3.

- (a) 1. Першу літеру залиште як є.
2. Видаліть *h* і *w*.
3. Замініть усі приголосні на цифри (букви з подібними найчастішими вимовами групуються):

<i>bprv</i> (<i>f</i>)	<i>cgjkqs</i> (<i>xz</i>)	<i>dt</i>	<i>l</i>	<i>mn</i>	<i>r</i>
1	2	3	4	5	6

4. Дві чи більше однакових цифр підряд скоротіть до однієї.
5. Видаліть усі голосні (*a*, *e*, *i*, *o*, *u*, *y*).
6. Залишіть лише три перших цифри чи додайте нулі праворуч, щоб код складався з однієї букви і трьох цифр.
- (b) *Allaway*: A400, *Anderson*: A536, *Ashcombe*: A251, *Buckingham*: B252, *Chapman*: C155, *Colquhoun*: C425, *Evans*: E152, *Fairwright*: F623, *Kingscott*: K523, *Lewis*: L200, *Littlejohns*: L342, *Stanmore*: S356, *Stubbs*: S312, *Tocher*: T260, *Tonks*: T520, *Whytehead*: W330.
- (c) *Ferguson*: F622, *Fitzgerald*: F326, *Hamnett*: H530, *Keefe*: K100, *Maxwell*: M240, *Razey*: R200, *Shaw*: S000, *Upfield*: U143.

Задача №4. Правила:

- Порядок слів: V P (S/O); S/O P V Poss, V P Poss; S Poss.
- V = дієслово (мін. час → майб. час: *-bi* → *-ba*, \emptyset → *-jba*).
- S = підмет (іменник). Підмет при перехідному дієслові набуває закінчення *-ni*.
- O = додаток (іменник).
- P = займенники (підмет + додаток) + час:

– підмет:

* 1 ос. *ngV-*,

* 2 ос. *nyV-*,

* 3 ос. $\left\{ \begin{array}{l} \text{неперехідне дієслово: } gV- \\ \text{перехідне дієслово: } \left\{ \begin{array}{l} \text{чоловічий рід } gVnV- \\ \text{жіночий рід } ngVyV-; \end{array} \right. \end{array} \right.$

– додаток: 1 ос. *-ngV*, 2 ос. *-nyV*, 3 ос. \emptyset ;

– *V* — голосні звуки (мин. час: *i, …, i, a*; майб. час: *u, …, u*).

• Poss = власність: $\left\{ \begin{array}{l} \text{'+' : } -ngu \\ \text{'-' : } -wa \end{array} \right\} \left\{ \begin{array}{l} \text{власник} \\ \text{чоловічий рід: } -ji \\ \text{жіночий рід: } -nya \end{array} \right\}$

- (a) 1. *Alayulujba nguunyu bungmanyani.* Стара знайде тебе.
 2. *Yagu gininya.* Він залишив тебе.
 3. *Janji darrangguwaji.* У собаки нема палки.
 4. *Ngirra nya alanga.* Ти вкрав дівчинку.
 5. *Daguta nyinga.* Ти вдарив мене.
 6. *Dirragbi ga balamurrungunya.* Вона стрибнула зі списом.
- (b) 7. Ти залишиш мене. *Yagujba nyungu.*
 8. Лікар послав. *Gulugbi ga ngunbulugi.*
 9. Чоловік утече з грошима. *Juwa gu bardba gijilunguji.*
 10. Він украде собаку. *Ngirrajba gunu janji.*
 11. Дівчинка побачила тебе. *Ngajbi ngiyinya alangani.*

Задача №5.

(a) $(\circ) \frac{\circ\circ}{\omega} \frac{\circ\circ}{\omega} \circ \frac{\circ\circ}{\omega} \frac{\circ\circ}{\omega}, \quad \left| \begin{array}{l} \circ = V (a, e, i, o, u) \\ \omega = VV (aa, ee, ii, oo, uu) \end{array} \right.$

(b) 36.	war	is—maa—ciil	daa-	rood	×		
37.	dir mi-	yaad	wa-	daag-	taan	✓	
38.	laba-	daad	ka	duu-	diye	✓	
39.	ka jan-	na-daad		daa-	hiye	×	
40.	adi-	ga i-	yo	deris-	kaa	✓	
41.	diga-	haar-	ka	mari-	yoo	✓	
42.	ciid i-	yo doo-		lo di-	raac	×	
43.	noo-	ma kee-		neen	darka	×	
44.	ka-	la de-	yaa-	yaa mi-	yaan	×	
45.	wu-	xuun	kaa	dan-	qaa-	baan	✓